

Ὁ Λέων κατευνασθεὶς ὀλίγον, περιεβλήθη τὴν στρατιωτικὴν του στολήν. Ἄλλ' ἐν ᾧ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, οἴφας τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς εἰκόνας τῆς Βασιλικῆς, ἀνέγνωσεν ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν τρομερὰν φράσιν: «Μία χεὶρ ἰσχυρὰ μὲ ὠθεῖ εἰς τὸ ἀγνωστὸν μου πεπρωμένον!»

— «ὦ! ἐὰν ἐγνώριζε τί ἔγραφε, ὅταν το ἔγραφε! εἶπε συνάπτων τὰς χεῖρας καὶ παρατηρῶν μὲ πικρὸν μειδίαμα τὴν ἀπαθῆ μορφήν τῆς ἀδελφῆς του. Ἐκμανῆς δ' ὡς ἦτο ἐσκέφθη νάνευρῃ τὸ σημειωματάριον τοῦ πατρὸς του, ἐνᾷ διετήρησεν ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τὴν φράσιν, καὶ ἤρχισε λυσσώδη ἔρευναν. Στήλας βιβλίων καὶ χειρογράφων κατέρριπτεν ἀτάκτως καὶ μετὰ κρότου ἀναζητῶν. Ἐξεκένωσεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του τὰ συρτάρια, ἀνεδίφασε τὰ χαρτοφυλάκια, ἀνεσκάλευσε δέματα, ἔκαμε τὰ πάντα ἀνω-κάτω ἐπὶ τέλους μετὰ μακρὰν ἀγωνίαν τὸ εὔρεν. Τὸ ἤρπασε, τὸ ἠνοιξεν, εὔρε τὴν τρομερὰν σελίδα, τὴν ἀπέσπασε, καὶ πρὶν ἢ τὴν φυλάξῃ εἰς τὸ θυλάκιόν του, τὴν ἐκράτησεν ὀλίγον πρὸ τῶν ὀμμάτων του. Καὶ ἄλλην φορὰν τὴν εἶδεν, ἀλλ' ἄνευ συγκινήσεως. Τώρα ἢ διὰ μολυβδίδος ἀπάντησις τῆς θυγατρὸς, ἢ πικρὰ καὶ ἀπεγνωσμένη, εἰς τὴν φαιδρὰν ἐκείνην καὶ ἀμέριμον διήγησιν τοῦ πατρὸς, ἢ ἀπαισία κορωνίσιας τὴν ἀνγραφήν ἐνός ἡδονικοῦ ἀμαρτήματος, ἀπέσπασαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του δύο δάκρυα...

— Δὲν εἶχα ἄδικον! εἶδα ἐπὶ τέλους τὸ ἀγνωστὸν σου πεπρωμένον, εἰς τὸ ὁποῖον σὲ ὠθεῖ ἰσχυρὰ χεὶρ—ἀδελφῆ μου!

Εἶπε καὶ ἐξῆλθεν ὡς ἀστραπή, κωφός, τυφλός, ἀναισθητός, συμπαρασύρων ὅτι παρενετίθετο εἰς τὴν διάβασίν του. Πρῶτην φορὰν ἐγνώριζεν εἰς τὴν ζωὴν του, πῶς ἐξέρχεται κανεὶς τῆς οἰκίας του τετραγυμμένος, ἔρμαιον τῶν βιαιῶν συγκινήσεων, βαδίζων χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ πηγαίνει!..

* * *

Τὴν μεθεπομένην, ὁ γράφων τὰς σελίδας ταύτας, γείτων καὶ γνώριμος τῶν Ροδίων, ἐδημοσίευσεν εἰς πρωϊνὴν ἐφημερίδα, ἧς ἐτύγχανε συνεργάτης, τὸ ἐξῆς διάφορον:

«Τὸ δρᾶμα τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη.

«Τὴν συνοικίαν Νεαπόλεως συνετάραξε χθὲς μυστηριώδης αὐτοκτονία. Νεῖανς ἐκ Μεγάρων, μόλις εἰκοσαετίας, ἡ Βασιλικὴ Πλακιώτη, κατοικοῦσα παρὰ τῷ δικηγόρῳ καὶ πρῶτῳ ὑπουργῷ Μιχαήλ Ροδίῳ, ἐν ὁδῷ Μαυρομιχάλη, ἐπιγινή, πεσοῦσα ἐντὸς τοῦ φρέατος τῆς αὐλῆς. Ἀγνοοῦνται οὐδὲ μαντεύονται καθ' ὀλοκλήριαν οἱ λόγοι τοῦ ἀπονενοημένου κινήματος. Ἡ Βασιλικὴ, ἐρωμένη τοῦ υἱοῦ τοῦ κυρίου Ροδίου, ἔζη μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τινος—ὡς βεβαίως οὐκ οἱ γείτονες—ἐν τῇ μεγαλητέρᾳ ἀρμονίᾳ. Ἀπὸ πολλὰ σημεῖα εἰκάζεται ὅτι ἡ νεῖανς παρεφρόνησεν αἰφνιδίως. Ὡς διηγείται ἡ ὑπέρβουρα Κατερίνα, ἀγροπνὸς ἡ Βασιλικὴ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καὶ ἀνήσυχος, περιεβλήθη μελανά ἐνδύματα καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπήγγελλε τραγοῦδα. Ὅστε λέξιν εἶπε περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς λαθοῦσα δὲ τὴν προσοχὴν τῆς γράϊας, κατέπεσεν εἰς τὸ βαθύ φρέαρ. Εὐρέθησαν τὰ κομμάτια τῆς σανδάλια ἐκεῖ παρὰ τὸ χεῖλος τὰ ὁποῖα ἐξήγαγε,—θέλουσα φαίνεται, νὰ τα προφυλάξῃ ἐν τῇ παραπροσῶν τῆς—μῖα ὀρειγαλινὴ ἡμισέλιγος καὶ μελανὸς πέπλος διαφανῆς. κατὰ μέρος, ἐκ τῶν χρησίων πρὸς μεταμύσεις. Τὸ πτώμα τῆς ἀνεσώθη καταμεμολωπισμένον ἐκ τῆς πτώσεως. Ἐπὶ τῆς μελανῆς ἐσθῆτος, ὡς ἐπὶ τοῦ πέπλου, ἦσαν κεντημένοι ἀστέρες· ἀπὸ δὲ τοῦ λαίμου ἐξήρτητο δι' ἀλύσεως βαρῦτος ἀδαμάντινος

σταυρός. Δὲν ἀφῆκε που σημεῖον γραπτὸν, ἐκτὸς τεμαχίου χάρτου ἐπιγραφομένου πρὸς τὸν Λέοντα Ρόδιον, τὸν ἐραστὴν τῆς, καὶ ἀντὶ τούτου ἄλλου φέροντος τὸ ἐξῆς τετράστιχον ἐκ τῶν *Εἰδυλλίων* τοῦ κ. Δροσίνη:

Καὶ λῆς πῶς παίζου μ' ἔρωτα
Πετώντας δίχως ἔννοια
Ψάρακια χρυσοφτέρωτα
Σὲ κύματ' ἀσημένια.

Ὁ Λέων Ρόδιος, δεκανεὺς τοῦ Α' πεζικοῦ συντάγματος, κατεδικάσθη προχθὲς ἐρήμην εἰς διετὴ φυλάκισιν ἐπὶ λιποταξία, διὰ τοῦτο ἔλαβε τὸ γραμμάτιον εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ φρουραρχείου, ὅπου φυλάσσεται προσωρινῶς, ἢ ἀποσταλῆ εἰς Παλαμῆδιον. Ἐδεῖξε τὴν μεγίστην ἀπορίαν διὰ τὴν αὐτοκτονίαν τῆς κόρης· διεβεβαίωσε δ' ὅτι ἐκτὸς τῆς ἐντυπώσεως, ἣν προῆξεν αὐτῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Στρατοδικείου, οὐδεμίαν ἄλλην ὑπέστη κρίσιν. Αὐτός, λέγει, προσεπάθη νὰ τὴν παρερηγορήσῃ μετ' ὅτι προσελθὼν οικειοθελῶς, παρεδόθη εἰς τὰ ἄρχα. Ὁ δικηγόρος ἀσθενῶν, δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἄλλην πληροφορίαν εἰμὴ ὅτι οὐδὲν γνωρίζει περὶ τῶν διατρεφάντων. Ἡ ἀνάκρισις ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ καὶ ὑπάρχει ἐλπίς νὰ διεκρινισθῇ ἡ σκοτεινὴ αὕτη ὑπόθεσις.»

IB'

Φέρουν συχνάκις καρπὸν ἀγαθὸν
θλιβεραὶ ἀναμνήσεις.
(Δ. Βικέλας)

Τὸ παρελθὸν θέρος, ὁ λόρδος Στράτφορντ μετὰ τῆς συζύγου του, κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα χάριν περιηγήσεως. Ἡ λαίδη Μαίρη Στράτφορντ, διαμείνασα πρὸ ἐτῶν ἐν Ἀθήναις καὶ περιηγηθεῖσα τὴν Ἑλλάδα, ὅταν ὁ πατὴρ τῆς ἦτο πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῇ Αὐλῇ τῶν Ἀθηναίων, ἐπανέβλεπε μετὰ συγκινήσεως τοὺς θελκτικὸς ἐκείνους τόπους, τοὺς πλήρεις ἀναμνήσεων, καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν χρυσὴν ἡλικίαν, ὅτε νεά, ἐλευθέρα, ἐρώσα, διέσχίζε τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας καὶ ἀνῆρχετο τὰ βουνά, τοὺς δρυμοὺς καὶ τὰς φάραγγας, καὶ ἐπισκέπτετο τὰ κλασικὰ ἐρείπια, μετὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς καρδίας τῆς!.. Ἐκαμινεν ἤδη μετὰ τοῦ συζύγου τῆς τὸν γύρον τῆς Πελοποννήσου· κατὰ τον διάπλουν δὲ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου ἐν νυκτί, ἠρώτησεν ἡ λαίδη ἀδιαφόρως τί ἦσαν τὰ φῶτα ἐκεῖνα, ἅτινα ἔλαμπον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ βράχου, ἀνωθεν τῆς πόλεως τοῦ Ναυπλίου.

— Εἶνε φυλακίαι... τὸ Παλαμῆδι! ἀπήντησεν ὁ ξεναγός.

Φυλακαὶ!.. πόσας σκέψεις ἤγειρεν ἡ λέξις εἰς τὴν ψυχὴν τῆς φιλευσπλάγχχνου Ἀγγλίδος! Ἐκεῖ, τῇ εἶπον, φυλάσσονται οἱ βαρῦτοι πολιτικοὶ κατὰδικοὶ καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἐγκληματαί. Ἰδοὺ τὰ φῶτα, ἅτινα ἀντανάκλονται εἰς ὑγροὺς τοίχους καὶ ὀλισθηρὰ ἐδάφη... Τὴν ὄραν ἐκείνην τῆς νυκτὸς, καθ' ἣν αὐτὴ παρέπλει ψυχρὰ καὶ ἀμέριμος, ἀναπνεύουσα τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς θαλαμηγοῦ, πόσαι ἄρα γε ὑπάρξεις ἐτήκοντο ἐντὸς τῶν ὑγρῶν ἐκείνων καὶ σκοτεινῶν εἰρκτῶν!.. Πόσοι στεναγμοὶ, στεναγμοὶ θερμοὶ πῦθων ἀπραγματοποιήτων καὶ ἐλπίδων ἀπρακτῶν, ἀνεμιγνύοντο μετὰ τοῦ μεμολυσμένου ἀέρος τῶν φυλακῶν!.. καὶ πόσοι ἀπηλιπισμένοι, ἀσθενεῖς, μακρὰν τῶν πεφιλημένων τοῦ κόσμου, θὰ ἐπεκαλοῦντο τὸν κωφὸν θάνατον, ὡς λυτρωτὴν τῶν δεινῶν!..

Ἄλλὰ τί θα ἐσκέπτετο ἡ λαίδη Στράτ-

φορντ, ἐὰν τῇ ἔλεγε κανεὶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὅτι ἐν τῷ συρφετῷ τῶν ἀθλίων, τοὺς ὁποίους ἔκλαιε, συγκατελέγετο καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος, ὁ υἱὸς τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ πλήρης κάλλους καὶ πλούτου καὶ εὐφυΐας, ὁ ἱπποτικὸς σύντροφος τῶν ἄλλοτε περιηγήσεων τῆς, ἐκεῖνος πρὸς ὃν εἶχε δώσει τὴν καρδίαν τῆς;

Καὶ ὅμως ὁ Λέων Ρόδιος πρὸ ἔτους ἦτο κεκλεισμένος εἰς τὸ Παλαμῆδιον. Ἐκτῶν τελευταίων σπαραξικαρδίων σκηνῶν ἀπαυδήσας, ἀπελπισθεὶς νάντιπαλαίση ἐν τῇ ζωῇ, κατόπιν τῶσων συγκινήσεων, προσῆλθεν οικειοθελῶς νὰ ὑποστῇ τὴν ποινήν του. Ἐνόμισεν ὅτι χρόνος τις μακρὰν τῆς κοινωνίας, καθ' ἧς εἶχε κηρυχθῆ ἑπαναστάτης, δὲν θα ἦτο ὅλως διάλου ἀνωφελῆς. Καὶ το κίνημα τοῦ πρώτου ἀπελπισμοῦ, ἐπεδοκίμασεν ἡ κατόπιν σκέψις.

Πολλοὶ φρονούσιν ὅτι ἡ φυλακὴ θὰ ἦνε ἀληθὲς σωφρονιστήριον διὰ τὸν Λέοντα. Νέος ἐκλυτός καὶ διεφθαρμένος, τίς οἶδεν ἐὰν δὲν θα συνήρχετο, σκεπτόμενος ὀριμώτερον, κατόπιν μακροχρονίου περιορισμοῦ. Δὲν ἔχουσιν ἄδικον. Ἐν τῇ μονώσει τῆς εἰρκτῆς, ἐν ᾧ διὰ τῶν ὀμμάτων ἐτάζει τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινομένην θάλασσαν καὶ διὰ τῆς φαντασίας τὴν ζωὴν του, περισσότερον τρικυμιώδη τῆς θαλάσσης, ὁ καταστροφεὺς τοῦ ὀνόματός του καὶ τῆς περιουσίας του, ὁ δῆμιος τοῦ οἴκου του, ὁ ἠθικὸς φονεὺς τῆς μητρὸς του, ὁ πλαστογράφος κόμης, ὁ καταπορευσας τὴν ἀδελφὴν του, βλέπει ἀφεύκτως παρελαινούσας πρὸ αὐτοῦ τὰς βδελυρὰς ἡμέρας τοῦ παρελθόντος, ἀνασκάπτει τὰς θλιβερὰς ἀναμνήσεις καὶ σκέπτεται, καὶ σκέπτεται... Ὀριζέται ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρὸς του, ἐπὶ τοῦ αἰμοφύρτου πτώματος τῆς Βασιλικῆς, ἐπὶ τῶν ἱερῶν δακρύων τοῦ πατρὸς του, τὰ ὁποῖα ἔρρεσαν τοσάκις ἐξ αἰτίας του, ὀριζέται ὅτι θάρνηθῃ τὴν προτέραν ζωὴν καὶ τὰ αἰσθήματα· θὰ συνετισθῇ, θὰ ἐργασθῇ, θὰ μελετήσῃ, καὶ εἰς ἐξίλασμον τοῦ ἀνομήματός του, θὰ φιερωθῇ εἰς τὴν θεραπείαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ πατρὸς του, τὸν ὁποῖον ἤρχιζεν ἤδη νάγαπᾷ! Ναι! τὸν ἀγαπᾷ! Ναι, θὰ συνετισθῇ! Ἀλλὰ πόσον εἶνε σκληρὸν νάγκρνηται κανεὶς τὸν κόσμον καὶ νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους μιᾶς φυλακῆς, διὰ νὰ μάθῃ ἐπὶ τέλους νὰ μὴ ἦνε ἄνθρωπος τοῦ κόσμου!..

Τίποτε ἐξ ὅλων τούτων δὲν ἐσκέφθησεν ἀγνοοῦντες ὁ λόρδος καὶ ἡ λαίδη Στράτφορντ. Ἄλλ' ἠρέμα ἀντιπαρερχομένης τῆς θαλαμηγοῦ, ἐσβέννυτο βαθμηδὸν καὶ ἡ ἐκ τῆς θέας τοῦ Παλαμῆδιου μελαγχολικὴ ἐντύπωσις, ἐφ' ὅσον ἀπεκρύπτετο ἡ πόλις καὶ ὁ σκοτεινὸς βράχος, ἐφ' οὗ ἐξηκολούθουν τρεμολάμποντα πενθίμως τὰ φῶτα, εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς...

ΤΕΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

εἰς τὰ *Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα*, κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς εἰς 104 φύλλα.